לטומאת ביתו אמר ליה ר' יוחנן לריש לקיש

בשלמא לדידי דילפינא ממלואים היינו

הרתניא זה וזה מזין עליו כל שבעה מכל⁶

חטאות שהיו שם דהואי נמי הזאה במלואים

אלא לדידך דילפת מסיני הזאה בסיני מי

הואי אמר 'ליה ולמעמיך מי ניחא במלואים

דם הכא מים הא לא קשיא דתני רבי חייא

נכנסו מים תחת דם אלא לדידך הזאה בסיני

מי הואי אמר ליה מעלה בעלמא תניא כוותי'

דרבי יוחנן תניא כוותיה דריש לקיש תניא

כוותיה דר' יוחנן יבזאת יבא אהרן אל הקדש

בְּוֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַלְּדֶשׁ בְּפַר בֶּן בְּקָר לְחַשָּׁאת וְאַיִל לְעלְה:

הַוֶּה צְוָה יִיָּ לַעֲשֹׁת לְכַפֵּר ַנִישָׁכּן כְּבוֹד יְיָ עַל הַר וַיִּשְׁכּן כְּבוֹד יְיָ עַל הַר עליכם: סיני וַיִּכְּסֵהוּ הַעַנֵן שַׁשַׁת יָמִים וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִתּוֹךְּ שמות כד טז :הענן

לטומאת ביתו. שמא אם יזקק לאשתו ותראה דם בשעת ביאה ונמלא מלא בפרק די (הערל) (יבמות דף עד:) דקבירא ליה דאפילו מדאוריי׳ לא הותר בטבול יום אלא דטמא מת דכתב בההיא פרשה וטבול יום דשרץ דאתי בק"ו מטמא מת א"כ לדידיה בועל נדה לא אתי בקל מכל הטאות שהיו שם. מכל פרה ופרה היו נותנין קלת למשמרת מן וחומר דאיכא למיפרך מה לטמא מת שאינו מטמא משכב התחתון כעליון כבועל נדה ושמא ריב"ב

כוותיה סבירא ליה: נכנסן מים תחת דם. דלאו לגמרי דרשה גמורה היא הא דגמרי ממלואים אלא אסמכתא בעלמא דעיקר קרא דכאשר עשה ביום הזה יש לפרש דביום ראשוו של ז' ימי המלואים אמר להם כאשר עשה ביום הזה לוה ה' לעשות כל ז' ימי המלואים וכן פרש"י פשוטו בפירוש חומש וכיון דאסמכתא בעלמא הוא אין לחוש אי אמרינן נכנסו מים מחת דם: הזאה בסיני מי הוה. וא"ת והא הוה בסיני הואת דם דכתי׳ (שמות כד) ויקח משה את הדם ויזרק על העם ויש לומר אותה זריקה לא היתה בשביל טהרה שהרי לא על משה לבדו נזרק אלא על כל העם אלא דם הברית הוה דכתיב (שם) הנה דם הברית אשר כרת ה' עמכם אי נמי ה"ק הואה כל ז' בסיני מי הוה ותימה לי דלקמן בפירקין (דף ח.) אמרינן אחד זה ואחד זה מזין עליו כל ז' ומסיק דלבד משבת ויש לומר במלואים הויא הזאה כל ז' אבל ביום הכפורים בדורות האחרונים גזרו על ההואה משום שבות ואסרוה בשבת ותימה לי דלקמן מפרש ראשון שמא שלישי שני שמח שלישי וכו׳ ומנח ליה לגמרא דטעמא דרבי מאיר משום חששא לימא משום דגמר ממלואים דהוים הואה כל ז' ושמא רבי יוסי ברבי חנינא דקאמר הכי לקמן סבירא ליה כריש לקיש דלא גמר ממלואים אלא מעלה בעלמא משום ההיא חששא ראשון דילמא שלישי וכו׳ אי נמי יש אפילו מאן דגמר ממלואים ົກກາຽ סבירא ליה דקרא אסמכתא בעלמא וא"כ אי לאו דאיכא טעמא קנת לא הוו מלרכי רבנן הזאה להכי אילטריך לפרושי טעמא: תניא בוותיה דריש לקיש. דרבי יוסי הגלילי ס"ל כוותיה תימה לי וכרבי יוחנן נמי מי לא תניא הא ר"ע ס"ל כר' יוחנן דלא יליף מסיני וי"ל כבר אייתי לעיל תניא כוותיה דרבי יוחנן דעדיפא מינה דמתניתין סתמא כרבי יוחנן והדר קאמר תניא נמי כוותיה דריש לקיש

דאיכא תנא דסבר כוותיה אבל תימה לי מאי קא מייתי מהא דתניא כוותיה דריש לקיש דילמא רבי יוחנן אמר לך אנא דאמר אפילו כרבי יוסי הגלילי דעד כאן לא קאמר ר' יוסי הגלילי אלא בסיני הכי הוה אבל לדורות לא גמרינן מינה לומר דתסגי בפרישת ששה ימים כמו בסיני כדאמר רשב"ל אלא לריך פרישה שבעה ימים כמו במלואים וי"ל כיון דאשכחן ר' אלעור דקאמר בסמוך ויקרא אל משה

במה שאמור בענין מאי היא בענין דמלואים ומה אמור בענין דמלואים אהרן פירש שבעה ושמש יום אחד ומשה מסר לו כל שבעה כדי לחנכו בעבודה ואף לדורות כהן גדול פורש שבעה ומשמש יום אחד ושני תלמידי חכמים מתלמידיו של משה לאפוקי צדוקין מוסרין לו כל שבעה כדי לחנכו בעבודה מכאז אמרו שבעת ימים קודם יוה"כ מפרישין כהן גדול מביתו ללשכת פרהדרין וכשם שמפרישין כ"ג כך מפרישין כהן השורף את הפרה ללשכה שעל פני הבירה צפונה מזרחה ואחר זה ואחר זה מזין עליו כל שבעה מכל חטאות שהיו שם ואם תאמר במלואים דם הכא מים אמרת נכנסו מים תחת דם ואומר יכאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר² עליכם לעשות אלו מעשה פרה לכפר אלו מעשה יוה"כ והאי בזאת מיבעי ליה לגופיה בפר בן בקר לחמאת ואיל לעולה אמרי אי לקרבן לחודיה לימא קרא בזה או באלה מאי בזאת שמעת מינה תרתי מאי ואומר וכי תימא יוה"כ קמא הוא דבעי פרישה כדאשכחן

במלואים אבל ביוה"כ דעלמא לא אי נמי

כ"ג קמא הוא דבעי פרישה אבל כ"ג בעלמא

לא ת"ש כאשר עשה וכו' תניא כוותיה דריש

לקיש משה עלה בענן ונתכסה בענן ונתקדש

בענן כדי לקבל תורה לישראל בקדושה

שנאמר יושכון כבוד ה' על הר סיני זה היה

מעשה אחר עשרת הדברות שהיו תחלה

לארבעים יום דברי רבי יוםי הגלילי ר"ע

אומר וישכון כבוד ה' מראש חודש

[משה] וכל ישראל עומדים וכו׳ והיינו כר"ע אלמא כרבי עקיבא דריש ליה לקראי מסתמא משמיה דר' יוחנן רביה אמרה ואף על גב דלא אמרה משמיה דרבי יוחנן אשכחן נמי בס"פ האשה רבה (יבמוס דף 11) כי האי גוונא אזל רבי אלעזר אמר לשמעתיה ולא אמרה משמיה דרבי יוחנן איקפד ר' יוחנן וכו' עד אף ר"א תלמידך יושב ודורש והכל יודעים שתורתך היא אם כן רבי יוחנן דריש להו לקראי כר"ע:

ויכסהו

טמא שבעת ימים כמשפט בועל נדה ולא יכול לעבוד ביום הכפורים: זה ווה. כהן דיום הכפורים וכהן דפרה: כל שבעה. ימי דהפרשה:

האפר בחיל כך שנינו במסכת פרה (פ"ג משנה יא). ואני שמעתי ב) אפר פרה של משה לא כלה: דהואי נמי הואה. בפרישה דמלואים כל ז' לכתיב (ויקרא ח) ויז על אהרן וגו' וכתיב שבעת ימים ימלא את ידם כל ז׳ עשה להם כחוק יום הראשון: ובמלוחים דם. הזחת מלוחים של דם כדכתיב: דתני ר' חיים כו'. לחמיה בשמעתין מייתי לה: מעלה בעלמא. בפרה כדאמרן וביוה"כ לכבוד כניסת מחנה שכינה: תניא כוותיה דרבי יותנן. דיליף ממלואים: כריש לקיש. דיליף מסיני: בואת. קרא יתירא הוא כדלקמן למדרש ביה ודרוש ביה הכי בואת התורה האמורה בענין במקום אחר יבא אהרן אל הקדש: מחי היח. בחיוה ענין: ושימש יום אחד. עבודת שמיני הוטלה עליו שנאמר (ויקרא ט) קרב אל המובח: לאפוקי לדוקים. שהיו משנין עבודת קטורת יוה"כ כדלקמן בהוליאו לו (דף נג.) שהיו נותנין הקטורת על האש בחוץ ואחר כך מכניסים: וכשם שמפרישים. לא מקרא יליף לה אלא מעלה בעלמא: לחנכו. ללמדו: אמרת. אמור מעתה: מאי בואת. לשון נקבה פר ואיל דכתיבי בתריה לאו נקיבות הן: שמע מינה. בענין מלואים ופרישה לשון נקבה: כהן גדול קמא. אהרן לבדו כל ימיו אבל (א) דורות הבאים לא תנהוג שלא נאמר אלא אהרן: זה (כ) מעשה כו'. כלומר אי אתה יכול לומר ויכסהו להר ולא למשה ואלו ששה ימים הן שהיו מראש חדש שבאו לסיני עד יום מתן תורה ואין כאן פרישה כלל למשה שהרי אותן ששה ימים עלה וירד בהשכמה להזהירן על פרישתן מן האשה ומצות הגבלה זאת לא תאמר לפי שזה מעשה היה אחר עשרת הדברות בתחילת ארבעים יום שנכנם למחנה שכינה להיות שם עם ה׳ לקבל הלוחות ולקמן מ מפרש מהיכא פשיטא ליה דאחר עשרת הדברות היו ששה ימים הללו: ר"ע אומר. קודם עשרת הדברות היה וששה ימים הללו הם ששה ימים שמראש חדש עד יום מתן תורה ובשביעי קבלום ומשה וכל ישראל עומדים לקבל עשרת הדברות כדאמרינן (מכות דף כד.) אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענום ואחר כך עלה כדי לקבל את הלוחות ולא היה שם פרישה כלל:

א) לקמן ח., ב) [במד"ר יט ון, ג) [ע"ב], ד) [ל"ל כל הזבחים (יו:)],

הגהות הב"ח (A) רש"י ד״ה כה״ג כו׳ אכל בדורות: (ב) שם ד״ה זה היה מעשה כנ״ל:

תום' ישנים

הואה בסיני מי הואי. וא"ת לדידיה נמי דלא יליף פרישת פרה מקרא הואה דבפרה מנא ליה. וי"ל דגבי ניחל ליה משוח בפרה, אבל כאו לא היו מתקנין הזאה מלבס. בואת יבא אהרן. ביואלמי [פ"א ה"א] דאומה מפרש מדברת במלואים שמזכיר במיתת בני אהרן שהיתה במלואים. ושני תלמיו הכמים. בחד סגי, אלא טובים השנים מן האחד. ת"ש כאשר עשה ביום הזה. מכח לכפר מוקמינן הכפורים דלדורות.

במקום